

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (голям състав)

5 септември 2012 година *

„Полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси — Рамково решение 2002/584/ПВР — Европейска заповед за арест и процедури за предаване между държавите членки — Член 4, точка 6 — Случай, при който изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано — Прилагане в националното право — Задържано лице, гражданин на държавата членка, в която е издадена европейската заповед за арест — Европейска заповед за арест, издадена с оглед на изпълнението на наказание лишаване от свобода — Законодателство на държава членка, предвиждащо възможността да не се изпълни европейската заповед за арест само в случай че издирваните лица са граждани на посочената държава“

По дело C-42/11

с предмет преюдициално запитване на основание член 267 ДФЕС, отправено от Cour d'appel d'Amiens (Франция) с акт от 18 януари 2011 г., постъпил в Съда на 31 януари 2011 г., в рамките на производство по дело относно изпълнението на европейска заповед за арест, издадена срещу

Joao Pedro Lopes Da Silva Jorge,

СЪДЪТ (голям състав),

състоящ се от: г-н V. Skouris, председател, г-н A. Tizzano, г-н J. N. Cunha Rodrigues, г-н K. Lenaerts, г-н J.-C. Bonichot и г-н U. Lohmus, председатели на състав, г-н A. Rosas, E. Levits, г-н A. Ó Caoimh (докладчик), г-н L. Bay Larsen, г-н T. von Danwitz, г-н Ал. Арабаджиев и г-н С. G. Fernlund, съдии,

генерален адвокат: г-н P. Mengozzi,

секретар: г-жа R. Șereș, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 31 януари 2012 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за г-н Lopes Da Silva Jorge, от D. Fayein-Bourgeois, avocats,
- за френското правителство, от г-н G. de Bergues, г-н J.-S. Pilczer и г-жа B. Beaupère-Manokha, в качеството на представители,
- за чешкото правителство, от г-н M. Smolek и г-н J. Vlácil, в качеството на представители,

* Език на производството: френски.

- за германското правителство, от г-н Т. Henze и г-жа J. Kemper, в качеството на представители,
- за нидерландското правителство, от г-жа С. Wissels и г-жа М. Bulterman, в качеството на представители,
- за австрийското правителство, от г-жа С. Pesendorfer, в качеството на представител,
- за полското правителство, от г-н М. Szpunar, г-н М. Arciszewski и г-жа В. Czech, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от г-н W. Bogensberger и г-н R. Troosters, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 20 март 2012 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3), както и на член 18 ДФЕС.
- 2 Запитването е отправено в рамките на изпълнението във Франция на европейска заповед за арест, издадена на 14 септември 2006 г. от наказателния съд на Лисабон (Португалия) срещу г-н Lopes Da Silva Jorge, португалски гражданин, пребиваващ във Франция, с оглед на изпълнението на наказание лишаване от свобода за срок от пет години за пренасяне на наркотични вещества.

Правна уредба

Международното право

- 3 Член 2, параграф 2 от Конвенцията за трансфер на осъдени лица, подписана в Страсбург на 21 март 1983 г., гласи:

„Лице, осъдено на територията на дадена страна, може да бъде предадено в съответствие с разпоредбите на тази конвенция на територията на друга страна, за да изтърпи наказанието, което му е наложено. За тази цел то може да изрази пред осъдилата го държава или пред изпълняващата държава желанието си да бъде предадено съгласно тази конвенция“.

- 4 Член 3 от тази конвенция предвижда:

„1. Осъдено лице може да бъде предадено в съответствие с тази конвенция само при следните условия:

- а) осъденият да бъде гражданин на изпълняващата държава;

[...]

4. За целите на тази конвенция всяка държава може във всеки момент чрез декларация, адресирана до Генералния секретар на Съвета на Европа, да определи, доколкото е заинтересувана, изрази „гражданин“.

Правото на Съюза

Рамково решение 2002/584

5 Текстът на съображения 1 и 5—8 от Рамково решение 2002/584 е следният:

„(1) Съгласно заключенията на Европейския съвет от Тампере от 15 и 16 октомври 1999 г., и по-специално точка 35 от тях, официалната процедура за екстрадиция следва да бъде отменена в държавите членки по отношение на осъдени лица, които се укриват от правосъдието, а процедурите по екстрадиция трябва да бъдат ускорени спрямо лица, които са заподозрени в извършване на престъпление.

[...]

(5) Целта за превръщане на Съюза в пространство на свобода, сигурност и правосъдие изисква премахване на екстрадицията между държавите членки и заместването ѝ със система за предаване между съдебните органи. [...] Преобладаващите до момента традиционни отношения на сътрудничество между държавите членки трябва да бъдат заменени от система на свободно движение на съдебни решения по наказателни дела, обхващащи едновременно предварителни и окончателни решения в рамките на пространство на свобода, сигурност и правосъдие.

(6) Европейската заповед за арест съгласно настоящото рамково решение е първата конкретна мярка в областта на наказателното право, която прилага принципа за взаимно признаване, който Европейският съвет определя като „крайтъгълния камък“ на съдебното сътрудничество.

(7) Тъй като заместването на системата на многостранна екстрадиция, приета с Конвенцията за екстрадиция от 13 декември 1957 г., не може да се постигне напълно от държавите членки чрез едностранни действия, а поради своя мащаб и въздействие може да се постигне само в рамките на Съюза Съветът следва да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, посочен в член 2 [ЕС] и член 5 [ЕО] [...]

(8) Решенията за привеждане в изпълнение на заповедите за арест трябва да бъдат предмет на достатъчен контрол, което означава, че съдебният орган на държавата членка, в която издирваното лице е задържано, следва да вземе решение за неговото предаване“.

6 Член 1 от Рамково решение 2002/584 дава следните определения за европейска заповед за арест и за задължението за изпълнението ѝ:

„1. Европейската заповед за арест е съдебно решение, което е издадено от държава членка, с оглед задържане и предаване на друга държава членка на издирвано лице, с цел наказателно преследване или изпълнение на присъда за лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане.

2. Държавите членки следва да изпълнят всяка европейска заповед за арест въз основа на принципа на взаимното признаване и в съответствие с разпоредбите на настоящото рамково решение.

[...]“.

7 Член 3 от същото рамково решение изброява три „[с]луча[я], при които не се допуска изпълнение на европейска заповед за арест“.

8 В член 4 от Рамково решение 2002/584, който се отнася до случаите, при които изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано, тези случаи са посочени в седем точки. В това отношение точка 6 от този член предвижда:

„Изпълняващият съдебен орган може да откаже да изпълни европейска заповед за арест:

[...]

6) когато европейската заповед за арест е издадена с оглед изпълнение на присъда за лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане и издирването лице се намира или е гражданин или пребиваващ в изпълняващата страна, а същата поема изпълнението на присъдата или мярката, изискваща задържане съгласно националното си право“.

Рамково решение 2008/909/ПВР

9 Текстът на съображения 2 и 4 от Рамково решение 2008/909/ПВР на Съвета от 27 ноември 2008 година за прилагане на принципа за взаимно признаване към съдебни решения по наказателни дела, с които се налагат наказания лишаване от свобода или мерки, включващи лишаване от свобода, за целите на тяхното изпълнение в Европейския съюз (ОВ L 327, стр. 27) е следният:

„(2) В съответствие със заключенията от Тампере, на 29 ноември 2000 г. Съветът прие програма от мерки за прилагане на принципа на взаимното признаване на решения по наказателни дела [ОВ C 12, 2001 г., стр. 10], в която се изисква да се оцени необходимостта от модерни механизми за взаимно признаване на окончателни присъди, налагащи наказания, включващи лишаване от свобода (мярка 14) и разширено прилагане на принципа на трансфер на осъдени лица по начин, който да обхваща и лицата, пребиваващи в държава членка (мярка 16).

[...]

(4) Всички държави членки са ратифицирали Конвенцията на Съвета на Европа от 21 март 1983 г. за трансфер на осъдени лица. По тази конвенция осъдени лица могат да бъдат прехвърляни за изтърпяване на остатъка от наложеното им наказание само в държавата членка по гражданството им и само с тяхно съгласие и със съгласието на засегнатите държави. Допълнителният протокол към конвенцията от 18 декември 1997 г., позволяващ при определени условия трансфер без съгласието на лицето, не е ратифициран от всички държави членки. Нито един от тези инструменти не налага някакво основно задължение за поемане на отговорност за осъдените лица по отношение на изпълнението на наложени наказания или мерки“.

10 Член 3, параграф 1 от това рамково решение, озаглавен „Цел и приложно поле“, гласи:

„Целта на настоящото рамково решение е да установи привила, съгласно които държавите членки, с оглед улесняване на социалната реинтеграция на осъденото лице, да признават постановените съдебни решения и да изпълняват наказанието“.

11 Член 17, параграф 1 от посоченото рамково решение, озаглавен „Приложимо право при изпълнението“, предвижда:

„За изпълнение на наказанието се прилага правото на изпълняващата държава. Органите на изпълняващата държава са единствено компетентни, при спазване на параграфи 2 и 3, да вземат решения относно процедурата за изпълнение и да определят произтичащите от нея мерки, включително и относно основанията за предсрочно или условно освобождаване“.

- 12 Текстът на член 25 от същото рамково решение, озаглавен „Изпълнение на наказания след Европейска заповед за арест“, е следният:

„Без да се засягат разпоредбите на Рамково решение [2002/584], разпоредбите на настоящото рамково решение се прилагат *mutatis mutantis*, доколкото са съвместими с разпоредбите на това рамково решение, към изпълнението на наказанията в случаи, когато държава членка се задължава да изпълни наказание съгласно член 4, параграф 6 от това рамково решение, или когато, действайки съгласно член 5, параграф 3 от това рамково решение, тя е поставила условие за последващо връщане на осъденото лице в съответната държава за изтърпяване на наказанието, за да се избегне възможността съответното лице да остане ненаказано“.

- 13 Член 26, параграф 1 от Рамково решение 2008/909, който в съответствие със заглавието си се отнася до отношенията с други споразумения и договорености, гласи:

„Без да се засяга изпълнението им от страна на държавите членки и трети държави, както и временното им прилагане в съответствие с член 28, от 5 декември 2011 настоящото рамково решение заменя съответните разпоредби на следните конвенции, приложими към отношенията между държавите членки:

— Европейската конвенция за трансфер на осъдени лица от 21 март 1983 г. и допълнителният протокол към нея от 18 декември 1997 г.,

[...]“.

- 14 Член 28, параграф 1 от това рамково решение предвижда:

„За исканията, получени преди 5 декември 2011 г., продължават да се прилагат действащите нормативни актове за трансфер на осъдени лица. За получените след тази дата искания се прилагат правилата, приети от държавите членки съгласно настоящото рамково решение“.

- 15 Член 29, параграф 1 от посоченото рамково решение гласи:

„Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да се съобразят с разпоредбите на настоящото рамково решение до 5 декември 2011 г.“

Френското право

- 16 Член 695-24 от Наказателно-процесуалния кодекс гласи:

„Изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано:

[...]

2. Ако лицето, което е издирвано с оглед на изпълнение на наказание или на мярка, изискваща задържане, има френско гражданство и компетентните френски органи поемат изпълнението на наказанието.

[...]“.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- 17 С решение от 3 декември 2003 г., което е придобило сила на пресъдено нещо, наказателният съд на Лисабон осъжда г-н Lopes Da Silva Jorge на наказание лишаване от свобода за срок от пет години за пренасяне на наркотични вещества, извършвано между април и юли 2002 г.

- 18 На 14 септември 2006 г. този съд издава европейска заповед за арест срещу г-н Lopes Da Silva Jorge с оглед на изпълнението на това наказание.
- 19 След това г-н Lopes Da Silva Jorge се установява във Франция. На 11 юли 2009 г. сключва брак с френска гражданка, с която пребивава на територията на Франция от този момент нататък. От 3 февруари 2008 г. той работи във Франция като шофьор по регионалната пътна мрежа по трудов договор за неопределено време за предприятие, установено в тази държава членка.
- 20 На 19 май 2010 г. след покана по телефона г-н Lopes Da Silva Jorge се представя пред компетентните служби на френската полиция, които по този повод привеждат в изпълнение издадената срещу него европейска заповед за арест и го уведомяват за правата му.
- 21 На 20 май 2010 г. генералният прокурор към Cour d'appel d'Amiens арестува г-н Lopes Da Silva Jorge, след като е проверил самоличността му и го е информирал за съдържанието на тази европейска заповед за арест, както и за правото му на защита.
- 22 С решение от 25 май 2010 г. Cour d'appel d'Amiens решава да освободи г-н Lopes Da Silva Jorge и да го постави под съдебен контрол.
- 23 В рамките на главното производство относно изпълнението на тази европейска заповед за арест генералният прокурор към Cour d'appel d'Amiens изисква предаването на г-н Lopes Da Silva Jorge на съдебните органи, които са я издали, с мотива че посочената заповед за арест е издадена от тези органи при спазване на законоустановените изисквания и че не е налице нито един случаите, при които не се допуска или може да бъде отказано изпълнението на европейска заповед за арест, предвидени по-специално в член 695-24 от Наказателно-процесуалния кодекс. По поканата да вземе отношение по въпроса за влиянието на Решение на Съда от 6 октомври 2009 г. от по дело Wolzenburg (C-123/08, Сборник, стр. I-9621), генералният прокурор към Cour d'appel d'Amiens изтъква, че г-н Lopes Da Silva Jorge има право да се позове на френското законодателство, предвиждащо условията, при които компетентният орган може да откаже да изпълни европейска заповед за арест, издадена с оглед на изпълнението на наказание лишаване от свобода, и следователно да се позове на член 695-24 от Наказателно-процесуалния кодекс. Той посочва обаче, че в случая, предвиден за тази цел в същата разпоредба само в полза на френските граждани, е налице възможност изпълнението на европейска заповед за арест да бъде отказано съгласно член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584. Поради това в решението си от 7 февруари 2007 г. (№ 07-80.162, Bull. crim. № 39) наказателното отделение на Cour de cassation (Франция) е приело, че член 695-24 от Наказателно-процесуалния кодекс се прилага само за френските граждани и при условие че самите компетентни френски органи поемат изпълнението на наказанието.
- 24 За разлика от това г-н M. Lopes Da Silva Jorge иска запитващата юрисдикция да откаже изпълнението на европейската заповед за арест и да разпреди изпълнение във Франция на наказанието му лишаване от свобода. За тази цел г-н Lopes Da Silva Jorge твърди по-специално че предаването му на португалските съдебни органи би било в противоречие с член 8 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и на основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г. То би засегнало несъразмерно правото му на зачитане на неговия личен и семеен живот, тъй като той пребивава във Франция със съпругата си, френска гражданка, и работи в тази държава като шофьор по регионалната пътна мрежа по трудов договор за неопределено време, сключен с френско предприятие. Като се позовава на Решение по дело Wolzenburg, посочено по-горе, г-н Lopes Da Silva Jorge поддържа също че доколкото член 695-24 от Наказателно-процесуалния кодекс предвижда само в полза на френските граждани възможността изпълнението на европейска заповед за арест да бъде отказано в случая, посочен в член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584, последната разпоредба е транспонирана неправилно, тъй като същата позволява тази възможност да се прилага и по отношение на лицата, пребиваващи в изпълняващата държава членка. От друга страна, от това

следвало, че е налице дискриминация, основана на гражданство по смисъла на член 18 ДФЕС, доколкото въведеното с тази национална разпоредба различно третиране на гражданите на тази държава членка в сравнение с тези на другите държави членки не е обективно обосновано.

25 При това положение в акта за преюдициално запитване *Cour d'appel d'Amiens* повдига въпроса дали, като предвижда само в полза на френските граждани възможността да се откаже изпълнението на европейска заповед за арест в случая, посочен в член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584, член 695-24 от Наказателно-процесуалния кодекс е съобразен с тази разпоредба от Рамковото решение и с член 18 ДФЕС, с оглед на Решение по дело *Wolzenburg*.

26 При тези обстоятелства *Cour d'appel d'Amiens* решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Допуска ли прогласеният в член [18 ДФЕС] принцип на недопускане на дискриминация национална правна уредба като член 695-24 от Наказателно-процесуалния кодекс, която предвижда възможност да се откаже изпълнението на европейска заповед за арест, издадена с оглед на изпълнението на наказание лишаване от свобода, само в случай че издирваното лице е френски гражданин и компетентните френски органи поемат това изпълнение?

2) Принципът на прилагането в националното право на възможността да се откаже изпълнението на европейска заповед за арест в случая, предвиден в член 4, точка 6 от Рамково решение [2002/584], оставен ли е на преценката на държавите членки, или има задължителен характер, и по-специално може ли държава членка да приеме мярка, която допуска дискриминация, основана на гражданство?“.

По преюдициалните въпроси

27 С преюдициалните си въпроси, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 и член 18 ДФЕС трябва да се тълкуват в смисъл, че в рамките на транспонирането на посочения член 4, точка 6 изпълняваща държава членка може да реши да ограничи случаите, в които изпълняващият национален съдебен орган има право да откаже да предаде лице, спрямо което се прилага тази разпоредба, като изключи напълно и автоматично гражданите на другите държави членки, които се намират или пребивават на нейната територия.

28 Следва да се припомни, че както е видно от член 1, параграфи 1 и 2 от Рамково решение 2002/584, както и от съображения 5 и 7 от него, това рамково решение има за цел да замести многостранната система на екстрадиция между държавите членки със система за предаване между съдебните органи на осъдени или заподозрени лица за изтърпяване на наказание или за наказателно преследване, като тази система е основана на принципа на взаимно признаване (вж. Решение от 3 май 2007 г. по дело *Advocaten voor de Wereld*, C-303/05, Сборник, стр. I-3633, точка 28, Решение от 17 юли 2008 г. по дело *Kozłowski*, C-66/08, Сборник, стр. I-6041, точки 31 и 43, Решение по дело *Wolzenburg*, посочено по-горе, точка 56, както и Решение от 16 ноември 2010 г. по дело *Mantello*, C-261/09, Сборник, стр. I-11477, точка 35).

29 По силата на член 1, параграф 2 от това рамково решение обаче посоченият принцип предполага, че държавите членки са длъжни по принцип да изпълнят европейска заповед за арест (вж. в този смисъл Решение от 1 декември 2008 г. по дело *Leymann и Pustovarov*, C-388/08 RPU, Сборник, стр. I-8983, точка 51, Решение по дело *Wolzenburg*, посочено по-горе, точка 57 и Решение по дело *Mantello*, посочено по-горе, точки 36 и 37).

- 30 Макар че структурата на Рамково решение 2002/584 е основана на принципа на взаимното признаване, това признаване не предполага абсолютно задължение за изпълнение на издадената заповед за арест. Всъщност системата на посоченото рамково решение, видна по-специално от член 4 от него, предоставя на държавите членки възможност в определени случаи да позволят на компетентните съдебни органи да решат изпълнението на постановена присъда да се извърши на територията на изпълняващата държава членка (Решение от 21 октомври 2010 г. по дело В., C-306/09, Сборник, стр. I-10341, точки 50 и 51).
- 31 Това се отнася по-конкретно за член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584, където се посочва случай, при който изпълнението на европейска заповед за арест може да бъде отказано и изпълняващият съдебен орган може да откаже да изпълни такава заповед, издадена с оглед на изпълнение на наказание лишаване от свобода, когато издирваното лице „се намира или е гражданин или пребиваващ в изпълняващата държава членка“ и когато тази държава поема изпълнението на наказанието съгласно националното си право.
- 32 В това отношение Съдът вече се е произнесъл, че целта на тази възможност да се откаже изпълнението на европейска заповед за арест е по-специално да позволи на изпълняващия съдебен орган да отдаде особено значение на възможността за увеличаване на шансовете за социална реинтеграция на издирваното лице след изтърпяване на наложеното му наказание (вж. посочените по-горе Решение по дело Kozłowski, точка 45, Решение по дело Wolzenburg, точки 62 и 67 и Решение по дело В., точка 52).
- 33 Вярно е също, че при прилагането на тази разпоредба държавите членки разполагат с известна свобода на преценка. Всъщност изпълняващата държава членка може законосъобразно да следва тази цел и само по отношение на лицата, за които е доказана определена степен на интеграция в обществото на посочената държава членка (вж. в този смисъл Решение по дело Wolzenburg, посочено по-горе, точки 61, 67 и 73).
- 34 По този начин се приема, че при прилагането на член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 държавите членки могат да ограничат — в смисъла, указан с основното правило по член 1, параграф 2 от същото рамково решение — случаите, в които трябва да е възможно в качеството на изпълняваща държава членка да се откаже предаването на лице, спрямо което се прилага посоченият член 4, точка 6, като обусловят прилагането на тази разпоредба, когато издирваното лице е гражданин на друга държава членка и има право на пребиваване въз основа на член 21, параграф 1 ДФЕС, от изискването този гражданин да е пребивавал през определен период от време на територията на посочената изпълняваща държава членка (вж. в този смисъл Решение по дело Wolzenburg, посочено по-горе, точки 62 и 74).
- 35 При все това, ако държава членка прилага посочения член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 във вътрешното си право, тя трябва да вземе предвид обстоятелството, че приложното поле на тази разпоредба е ограничено до лицата, които са „граждани[...]“ на изпълняващата държава членка и до тези, които, в случай че не са граждани на посочената държава, „се намира[т]“ или „пребивава[т]“ в нея (вж. в този смисъл решение по дело Kozłowski, посочено по-горе, точка 34).
- 36 Понятията „се намира“ и „пребивава“ обаче трябва да бъдат предмет на единно определение във всички държави членки (вж. Решение по дело Kozłowski, посочено по-горе, точки 41—43).
- 37 От една страна, макар държавите членки да имат, както е видно от точка 33 от настоящото решение, известна свобода на преценка, когато транспонират член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 във вътрешното си право, те не могат да придадат на тези понятия по-широк обхват от този, който следва от едно единно тълкуване на тази разпоредба във всички държави членки (вж. Решение по дело Kozłowski, посочено по-горе, точка 43).

- 38 В това отношение Съдът вече е приел, че понятието „се намира“ не следва да се тълкува разширително, което би предполагало, че изпълняващият съдебен орган може да откаже да приведе в изпълнение европейска заповед за арест само на основание че издирваното лице временно се намира на територията на изпълняващата държава членка (решение по дело Kozłowski, посочено по-горе, точка 36).
- 39 От друга страна, като транспонират във вътрешното си право член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584, държавите членки са длъжни да спазват член 18 ДФЕС.
- 40 Като се има предвид обаче напomenната в точка 32 от настоящото решение цел, която преследва по-специално член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584, а именно да се увеличат шансовете за социална реинтеграция на лице, осъдено на наказание лишаване от свобода в друга държава членка, гражданите на изпълняващата държава членка и гражданите на другите държави членки, които пребивават или се намират в изпълняващата държава членка и са се интегрирали в обществото в тази държава, по принцип не би трябвало да бъдат третирано различно (вж. в този смисъл Решение по дело Wolzenburg, посочено по-горе, точка 68).
- 41 При тези обстоятелства не може да се приеме, че издирвано лице, което, без да е гражданин на изпълняващата държава членка, се намира или пребивава в нея от известно време, в никакъв случай не може да е установило с тази държава връзка, която да е в състояние да обоснове позоваването на тази възможност да се откаже изпълнението на европейска заповед за арест (Решение по дело Kozłowski, посочено по-горе, точка 37).
- 42 Както е видно от точка 34 от настоящото решение, Съдът вече е признал по отношение на държава членка, която е приложила член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584, като е предвидила специфични условия относно прилагането на тази разпоредба, че подобно на условието за гражданство спрямо собствените ѝ граждани и условието за пребиваване в продължение на непрекъснат срок от пет години по отношение на гражданите на останалите държави членки може да се разглежда като условие, което може да гарантира, че издирваното лице е достатъчно интегрирано в изпълняващата държава членка (Решение по дело Wolzenburg, посочено по-горе, точка 68).
- 43 От друга страна, Съдът е приел и че когато държава членка е приложила член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584, без обаче да е предвидила специфични условия относно прилагането на тази разпоредба, за да определи дали в конкретен случай между издирваното лице и изпълняващата държава членка е налице връзка, която позволява да се направи изводът, че то „пребивава или се намира“ в тази държава по смисъла на член 4, точка 6 от рамковото решение, изпълняващият съдебен орган следва да направи обща преценка на редица обективни елементи, които характеризират положението на това лице, сред които са по-конкретно продължителността, естеството и условията на престоя на издирваното лице, както и семейните и икономическите връзки, които то има със същата държава (вж. в този смисъл посочените по-горе Решение по дело Kozłowski, точки 48 и 49, както и Решение по дело Wolzenburg, точка 76).
- 44 За да обоснове различното третиране на френските граждани и на гражданите на останалите държави членки, френското правителство поддържа обаче, че в Рамково решение 2002/584 изобщо не е предвиден механизъм, който да позволява на държава членка да изпълни наказание, наложено в друга държава членка, като в това отношение член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 препраща към правото на държавите членки, тъй като прилагането възможността да се откаже изпълнението на европейска заповед за арест в случая, предвиден в тази разпоредба, е обусловено от поемането от изпълняващата държава членка на изпълнението на наказанието „съгласно националното [й] право“.

- 45 При все това френското правителство отбелязва, че по силата на действащото национално право може да поеме изпълнението на наказанието на осъдено лице само когато то има френско гражданство. Всъщност, за разлика от други държави членки, Френската република не е страна по Европейската конвенция за международното признаване на присъди, подписана в Хага на 28 май 1970 г., нито по Конвенцията между държавите — членки на Европейските общности, относно изпълнението на наложени в чужбина наказания от 13 ноември 1991 г. За сметка на това като всички останали държави членки Френската република е ратифицирала Конвенцията за трансфер на осъдени лица, подписана в Страсбург на 21 март 1983 г., член 3, параграф 1, буква а) от която предвижда, че осъдено лице може да бъде предадено с оглед на изпълнение на наказанието само на държавата, на която то е гражданин.
- 46 Френското правителство подчертава, че точно това е причината, поради която законодателят на Съюза е приел Рамково решение 2008/909, чиято цел е по-специално да се разшири приложението на принципа на трансфер на осъдени лица и спрямо лицата, пребиваващи в държава членка. По силата на член 25 от това рамково решение то се прилага за изпълнението на присъди, в случай че държава членка поеме изпълнението на присъдата съгласно член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584. Съгласно член 29 от Рамково решение 2008/909 обаче държавите членки разполагат с време до 5 декември 2011 г., за да приложат разпоредбите на това рамково решение. От друга страна, член 28, параграф 1 от същото рамково решение предвижда, че за исканията, получени преди 5 декември 2011 г., продължават да се прилагат действащите нормативни актове за трансфер на осъдени лица.
- 47 Както обаче посочва самото френско правителство в отговор на въпрос на Съда в съдебното заседание и както се поддържа и от германското и нидерландското правителство, макар член 3, параграф 1, буква а) от посочената конвенция за трансфер на осъдени лица да позволява на държавите — страни по тази конвенция, да предвидят възможност само в полза на своите граждани за изпълнение на националната територия на наказание, наложено в друга държава, нито тази конвенция, нито друга международноправна норма задължава посочените държави да предвидят подобно правило.
- 48 Така в съдебното заседание Европейската комисия отбелязва, без твърдението ѝ да е оспорено, че по силата на член 3, параграф 4 от посочената конвенция за целите на същата всяка държава може във всеки момент чрез декларация, адресирана до Генералния секретар на Съвета на Европа, да определи израза „гражданин“ като обхващащ някои категории лица, които се намират или пребивават на територията на тази държава, без да са граждани на посочената държава. Някои договарящи страни действително са направили такива декларации, като например Кралство Дания, Ирландия, Италианската република, Република Финландия и Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия.
- 49 При това положение следва да се направи изводът, че твърдяната невъзможност да се изпълни в изпълняващата държава членка наказание лишаване от свобода, наложено в друга държава членка срещу гражданин на друга държава членка, не може да обоснове различното третиране на такъв гражданин и на френски гражданин, произтичащо от обстоятелството, че възможността да се откаже изпълнението на европейска заповед за арест в случая, посочен в член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584, се прилага изключително за гражданите на изпълняващата държава членка.
- 50 Следователно, ако транспонират член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 във вътрешното си право, държавите членки не могат, без да нарушат принципа на недопускане на дискриминация, основана на гражданство, да ограничат тази възможност да се откаже изпълнението на европейска заповед за арест само до своите граждани, като изключат напълно и автоматично гражданите на другите държави членки, които се намират или пребивават на територията на изпълняващата държава членка, независимо от връзките, които те имат с тази държава членка.

- 51 Този извод не означава, че въпросната държава членка трябва непременно да откаже да изпълни европейската заповед за арест, издадена срещу лице, което се намира или пребивава в тази държава, а доколкото е налице определена степен на интеграция на това лице в обществото на посочената държава членка, сравнима с тази на неин гражданин, изпълняващият съдебен орган трябва да може да прецени дали съществува легитимен интерес, който обосновава наказанието, наложено в държавата членка, в която е издадена европейската заповед за арест, да се изпълни на територията на изпълняващата държава членка.
- 52 Следователно, макар че в рамките на транспонирането на член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 държава членка може да реши да ограничи случаите, в които изпълняващият национален съдебен орган може да откаже да предаде лице, спрямо което се прилага тази разпоредба, като по този начин се укрепва въведената с това рамково решение система за предаване в съответствие с принципа на взаимно признаване (Решение по дело Wolzenburg, посочено по-горе, точки 58 и 59), тази държава не може да изключи напълно и автоматично от приложното поле на същата разпоредба гражданите на другите държави членки, които се намират или пребивават на територията ѝ, независимо от връзките, които те имат с посочената държава.
- 53 Според съдебната практика, макар рамковите решения да нямат непосредствено действие съгласно член 34, параграф 2, буква б) ЕС, обвързващото им значение води до възникване на задължение в тежест на националните органи, и по-специално на съдебните органи за съответстващо тълкуване на националното право (Решение от 16 юни 2005 г. по дело Pupino, C-105/03, Recueil, стр. I-5285, точки 33 и 34).
- 54 Като прилага националното законодателство, националната юрисдикция, от която се иска да го тълкува, е длъжна да го направи, доколкото е възможно, с оглед на текста и целта на рамковото решение, за да се постигне преследваната от него цел. Това задължение за съответстващо тълкуване на националното право е присъщо за системата на Договора за функционирането на Европейския съюз, доколкото дава възможност на националните юрисдикции в рамките на своята компетентност да осигурят пълната ефикасност на правото на Съюза, когато се произнасят по споровете, с които са сезирани (в този смисъл вж. по-специално Решение от 5 октомври 2004 г. по дело Pfeiffer и др., C-397/01-C-403/01, Recueil, стр. I-8835, точки 113 и 114, както и Решение от 24 януари 2012 г. по дело Dominguez, C-282/10, точка 24).
- 55 Несъмнено този принцип за съответстващо тълкуване на националното право има определени ограничения. Така задължението на националния съд да се позовава на съдържанието на рамково решение при тълкуване и прилагане на релевантните норми на вътрешното право, се ограничава от общите принципи на правото и не може да служи за основа на тълкуване *contra legem* на националното право (вж. в този смисъл посочените по-горе по Решение дело Pupino, точка 47, както и Решение по дело Dominguez, точка 25 и цитираната съдебна практика).
- 56 Вярно е обаче, че принципът за съответстващо тълкуване изисква националните юрисдикции да използват всички свои правомощия, като вземат предвид цялото вътрешно право и като приложат признатите от последното методи за тълкуване, за да гарантират пълната ефективност на съответното рамково решение и да стигнат до разрешение, което съответства на преследваната от него цел (вж. в този смисъл Решение по дело Dominguez, посочено по-горе, точка 27 и цитираната съдебна практика).
- 57 За тази цел в делото по главното производство запитващата юрисдикция трябва да вземе предвид не само разпоредбите за транспониране на Рамково решение 2002/584, но и принципите и разпоредбите на вътрешния правен ред, уреждащи последиците, които съответният съд трябва да изведе от забранена от националното право дискриминация, и по-специално тези, които позволяват на този съд да предотвратява подобна дискриминация докато законодателят приеме необходимите мерки отстраняването ѝ.

- 58 Ако е възможно подобно прилагане на националното право, тази юрисдикция следва да провери въз основа на обща преценка на обективните елементи, които характеризират положението на издирваното лице, дали в делото по главното производство между това лице и изпълняващата държава членка са налице достатъчни връзки, по специално семейни, икономически и социални, от които да може да се установи интегрирането му в обществото в посочената държава, така че положението на лицето да е сравнимо с това на гражданин на тази държава.
- 59 Предвид всичко изложено по-горе на поставените въпроси следва да се отговори, че член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584 и член 18 ДФЕС трябва да се тълкуват в смисъл, че макар в рамките на транспонирането на посочения член 4, точка 6 държава членка да може да реши да ограничи случаите, в които изпълняващият национален съдебен орган може да откаже да предаде лице, спрямо което се прилага тази разпоредба, тази държава не може да изключи напълно и автоматично от приложното поле на същата разпоредба гражданите на другите държави членки, които се намират или пребивават на територията ѝ, независимо от връзките, които те имат с посочената държава.
- 60 Като вземе предвид цялото вътрешно право и приложи признатите от последното методи за тълкуване, националната юрисдикция е длъжна, доколкото е възможно, да тълкува националното право с оглед на текста и целта на Рамково решение 2002/584, за да гарантира пълната ефективност на това рамково решение и да стигне до разрешение, което съответства на преследваната от него цел.

По съдебните разноси

- 61 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноси. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (голям състав) реши:

Член 4, точка 6 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки и член 18 ДФЕС трябва да се тълкуват в смисъл, че макар в рамките на транспонирането на посочения член 4, точка 6 държава членка да може да реши да ограничи случаите, в които изпълняващият национален съдебен орган може да откаже да предаде лице, спрямо което се прилага тази разпоредба, тази държава не може да изключи напълно и автоматично от приложното поле на същата разпоредба гражданите на другите държави членки, които се намират или пребивават на територията ѝ, независимо от връзките, които те имат с посочената държава.

Като вземе предвид цялото вътрешно право и приложи признатите от последното методи за тълкуване, националната юрисдикция е длъжна, доколкото е възможно, да тълкува националното право с оглед на текста и целта на Рамково решение 2002/584, за да гарантира пълната ефективност на това рамково решение и да стигне до разрешение, което съответства на преследваната от него цел.

Подписи